

9.

Můj vztah s Jakovem se začal odvíjet jednoho studeného lednového dne. Čekala jsem na Elziru.

Starší z Jakovových sester byla podle jedné z hospodyň s matkou na nějaké schůzce, která se zjevně pěkně protáhla. „Ale paní a *mejdl* se brzy vrátí.“

Na Jakova jsem narazila v zahradě. Když na sobě neměl školní uniformu – černé kalhoty a sako, bílou košili –, chodil, jako právě teď, v basketbalovém úboru. Bez ohledu na roční období hrál v tričku a kraťasech. Chlupy na nohou měl světlé, chodidla jako lodě. Občas si narovnal červenou kšiltovku – pod ní měl jarmulku.

Ve sportovním mi Jakov připomínal německého židovského herce Siga Arna. Arno se svými tmavými vlasy a ostře řezaným nosem vypadal tak typicky židovsky, až si z toho udělal obchodní značku. Jako v jedné komedii, kde se účastní běžeckých závodů a cílovou pásku pokoří jako první díky délce svého nosu.

„Ahoj,“ řekla jsem.

„Čau,“ řekl Jakov, aniž se na mě podíval. Vehementně dribloval míčem o dlažbu. V porovnání s hranatou skobou Arna byl Jakovův nosík miniaturní.

Do té doby jsem s Jakovem nikdy nemluvila bez přítomnosti někoho dalšího. Na pomoc s úkoly mě nepotřeboval a rodičům na jejich protesty sdělil, že mě požádá o pomoc, až začne padat.

Občas zaklepal na dveře, když jsem se věnovala Elziře. Pozdravil a zeptal se, aniž by mu moje odpověď nějak výrazně ležela na srdci, jak se mi daří: „Jak se máš, *ça va*, všechno v pořádku?“

Snažil se strefit míčem do koše. Míč dopadl vedle. Pokaždé. Po každém pokusu si odfrkl a narovnal brýle na nose.

„Můžu?“ zeptala jsem se.

Udělal několik úhybných manévrů a když jsem v rychlé reakci nastavila obě ruce, abych míč zadržela, rozesmál se. Došlo mi, jaký je to nemotorný čahoun. Měřil určitě dobré dva metry.

„Hraješ basket ve škole?“ zeptala jsem se.

„Fandím týmu Maccabi,“ odpověděl. Postavil se přímo přede mě. „Hele, tahle kšiltovka: Maccabi. Maccabi je hebrejsky.“ Hodil míč do vzduchu a zase ho chytil. „V našich knihách jsou Makabejští symbolem silného židovského národa.“

„Aha,“ řekla jsem. Chtěla jsem ten míč dostat do koše. Dřív mi basket šel, i když raději jsem měla volejbal, ten jsem v pubertě hrála závodně.

Jakovovi zimou zčervenal nos.

„Makabejští ještě před narozením Ježíše bojovali proti Řekům a Syřanům, co s nimi sympatizovali.“

„Přihraj mi místo lekce dějepisu radši ten míč,“ vtipkovala jsem. Jeho patriotismus, nebo jak nazvat ten příklon k vlastní identitě, mě nechával chladnou.

„Makabejští se nechtěli přizpůsobit řecké nadvládě. Byli ohromně silní, obdivuju je.“ I Jakovova nizozemština byla poznamenána francouzským přízvukem. Schneiderovi spolu doma mluvili francouzsky, hebrejsky a jidiš, občas anglicky. Nizozemsky nikdy, nebo téměř nikdy.

Otočil se na místě, doběhl k síťce a znovu hodil míč vedle koše. Chytil ho a přihrál mi ho tak prudce, až mě míč udeřil do břicha.

„Au,“ vyklouzlo mi.

„Asimilace je naše smrt,“ pronesl.

„To bolelo,“ řekla jsem s míčem v rukou.

„Slyšíš, co ti říkám?“

„Že asimilace je vaše smrt,“ zopakovala jsem. „To je dost drsný výrok. Proč to vlastně vůbec vytahuješ? Hitler byl